

Naročnina za celo leto K 2.—. — Posamezna številka velja 8 krajcarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. — Cena oznanil je za 1 stran K 32.—, 1/2 strani K 16.—, 1/4 strani K 8.—, 1/8 strani K 4.—, 1/16 strani K 2.—, 1/32 strani K 1.—. — Pri večkratnem oznanilu je cena posebno znižana. — Za oznanila (inseerate) uredništvo in upravništvo ni odgovorno. — Uredništvo in upravništvo je v Ptuj v gledališkem posloju. — Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastoj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do ponedeljka pred izdajo dotične številke vpslati.

tev. 24.

V Ptuj v nedeljo dne 29. novembra 1903.

IV. letnik.

Iz štajerskega deželnega zbora.

V deželnem zboru se je v zadnjem času pridno marljivo razpravljalo o prav važnih stvareh, ki deloma tudi naše spodnještajerske kraje zadevajo. Inogokaj se je sklenilo, a veliko gradiva je še ostalo nerešenega, ker težnje, potrebščine in zahtevanja pomeznih stanov so preobilna, da bi se zamogla na vreden mah odstraniti, zmanjšati, oziroma uslišati. Glavni vzrok temu je, da manjka potrebnega denarja.

Večini v deželnem zboru se toraj nikakor ne zdi, da bi se brezbriznost in malomarnost predbojati, ker storili so za blagor svojih volilcev, kolikor jim je to možno bilo.

Pokazal je deželni zbor, da ima resno voljo, v vsaki vrsti za povzdigo in prospevanje poljedelstva in kmetorejstva skrbeti. Bila bi to sicer tudi dolžnost državnega zbora, pa gospodje državni poslanci imajo druga opravila, ali pa sploh nobenega, kar se pri pomeznih jasno vidi. Dežela je na ta način, skoraj popolnoma na lastno denarno moč navezana, ker prijetniški od države so le neznatni, ki s potrebščinami nobenem razmerju ne stoje.

Kljub temu se je, kakor rečeno, mnogo storilo. Mnogoterih predlogih se pa sklepi tudi zaradi tega ne morejo takoj izvršiti, ker se o njih važnosti in pomembnosti dotični odseki, katerim so se v pretresanju in presojo izročili, niso dovolj prepričali. Mnogo manjka tudi potrebnih statističnih podatkov.

Da se kmetu za denar šestokrat huda godi, ni tako ve. V zadregi potrebuje včasih prav nagle in hitre pomoči. Koliko potov, prošenj in stroškov pa kmet, predno da se mu zaželeno posojilo dovoli izplača, to ve le tisti, ki je te neprejetnosti sam

okusil. V svrhu vsaj nekolikošne odstranitve tega nedostatka namerava dežela ukreniti, da se ustanovi takozvana deželna hipotekna kreditna banka, ki bi v prvi vrsti imela dolžnost, posestnikom zemljišč, posebno toraj kmetom pomagati v sili, in sicer kolikor mogoče naglo in zdatno.

Pohvalno se je v deželnem zboru omenilo delovanje Raiffeisenovih kas, svarile pa so se tiste tudi ob enem, da naj nikakor ne prepuščajo svoje denarja klerikalnim denarnim zavodom, katerih poslovanje nikakor ni kmetu v prid, ampak večinoma v pogubo. Gospodje, ki imajo pri teh oblast, delajo le na to, da dobijo kmeta takorekoč tudi telesno v svojo pest, ker niso s tem zadovoljni, da ga večinoma duševno itak že imajo. Da je to neovrgljiva resnica, za to imamo dovolj resničnih dogodljajev in dokazov. Uvidel je deželni zbor, da se mora razširjanje in pomnoževanje takih denarnih zavodov kolikor mogoče preprečiti, da se mora zapeljevanje in izkoriščevanje ljudstva zabraniti ali vsaj kolikor možno ovirati. Haska ali dobička priprosti kmet pri teh podjetjih nikoli nima, le gospodje voditelji in njih podrepaniki ali pristaši si tam svoje nenasitne žepe polnijo.

Med drugim se je tudi doseglo, da prevzame železnico Celje-Velenje država v svojo oskrbo. Upeljal se bode ondaj ugodnejši vožnji red, tudi se bo vozina za nekoliko znižala; pričakovati se toraj sme živahnejši promet. —

V Gradcu se bode stavila nova bolnišnica, katera bode stala približno 14 milijonov kron.

Bolnišnica v Mariboru se je razširila, udobnejše opravila ter s primernimi novodobnimi pripomočki preskrbela. V mariborsko bolnišnico prihajajo več-

noma bolniki z dežele in sicer Slovenci in vendar so glasovali za ta predlog vsi nemški poslanci, za razširjavo ptujske bolnišnice se je potegnil nemški poslanec g. Ornig, med tem ko sta njegov predlog očitno prezirala slovenska poslanca Robič in Jurtela!

Zakaj se slovenski poslanci ne potrudijo v tej reči? Ni jim mar se brigati za dosego izpolnitvije opravičene želje stotisočernih prebivalcev ptujskega okraja. Tako je bilo tudi glede predloga o reguliranju Pesnice. Tudi v tej zadevi je g. Ornig bil prvi, ki je v deželni zbor predlagal, da bi se naj vendar že enkrat o reguliranju Pesnice, katera skoraj vsako leto izstopi in obmejnim posestnikom mnogo škode povzroči, potrebno ukrenilo. G. Ornig pa ni poslanec tamošnjih prebivalcev, temveč je izvoljen le od trgovske zbornice. Sicer je prišel slovenski poslanec k g. Ornigu ter ga nagovarjal, naj njemu pusti v tej zadevi predlagati, a on je obžaloval, da tega sedaj ne more več storiti, ker so ga Pesničanje sami prosili pomoči, na kar se je na licu mesta tudi sam prepričal o nujni potrebi odstranitvije tega nedostatka in jim obljubil, da bode v deželni zboru za nje storil, kar in kolikor je v njegovih močeh.

Ni toraj resnična trditev nekaterih kričačev, da nam Nemci ničesar ne privoščijo in nam oni pri pridobitviji zaželjenih olajšil vse mogoče ovire delajo.

Tudi obrtniki so dobili nekatere olajšave; pa se posebno važnega pomena za nje je to, da se bode v prihodnje pri nakupovanju različnega blaga od strani dežele ali raznih drugih javnih podjetij v prvi vrsti moralo ozir jemati na domače obrtnike in njih izdelke. Ker pa bodo ti-le pri večji oddaji svojih izdelkov tudi večjo množino surovin potrebovali, katere navadno od kmetov nakupijo, potemtakem pride ta uredba posredno tudi kmetom v prid.

Upajmo, da štajerski deželni zbor tudi v prihodnje ne bode svojih rok križem držal ter se zanašajmo, da bodedo dosegli s pomočjo vrlih nemških poslancev še marsikaj, kar bode tudi slovenskemu Štajerju v blagor in prid, kajti

Župnikov fant.

Iz pisem nekega kmečkega duhovnika. Nemški spisal P. K. Rosegger.
Ponatis prepovedan.

(Dalje.)

»Kdo pa potrebuje čevljev v gorovju«, vprašam jo skoraj malo jezen, kakor da bi hotel to neprijetno reč prezreti.

»Nikdo«, odgovori dekla. Ker se je sekanje lesa ustavilo, so drvarji odisli, čevljarka leži v postelji, fantič v zibelki, jaz pa hodim bosa. Po teh besedah pokaže mi ta mala stara oseba svoje velike raskave in prašne noge. »Poslednje olje pač tudi seboj vzemite, to pusti še prositi« je dodjala.

»Ali tako nevarno?«

»To ravno ni, po umrla bo« odgovori ženska.

»Kaj pa ji je?«

»Sušico ima. Jetiko tudi ima. Ja, pa mrzlico tudi ima.

Pa silno je slaba«.

Jaz sem se takoj napravil. Dokler si je ženska v vasi nekaj nakupovala, sem jaz malo pojužnal, šel v cerkev po Najsvetejše, velel potrebne reči v torbo pospraviti, narejeno iz kože od srne, ki je morebiti sama nekaj po sedmih kotih

klerikalna druhal sama s svojimi slovenskimi poslanci ni zadovoljna; kdo bi pač tudi zamogel tem mračnjakom prav ugoditi. Opešali so menda z blatenjem nemških poslancev, kateri se njihovem vpitju in grožnji le smeji ali pa se na to neumno početje celo ne ozrejo. Slovenski poslanci so vzbudili klerikalnim hujskačem strahansko jezo, da se repenčijo, kakor puran, ko mu rudečo ruto pokažeš. Govoriti bi bili morali v deželni zboru slovenski. Osem je slovenskih poslancev, nemških pa 56, ki ne razumejo slovenščine. Predlagalo pa se bi naj slovenski. Jasno je kakor beli dan, da klerikalni kričači drugače nišo zdravi, če ne vpijejo nad enim ali drugim, pa to je dobro, da je vsak pameten človek to druhal že do dobra spoznal, toraj se za njeno počenje ne briga.

Iz Koroškega.

Na Koroškem so v zadnjem času nekateri klerikalni prenapeteži začeli hujskati med tamkaj bivajočima narodoma na nezaslišan način. Kjer so dosedaj Nemci in Slovenci v miru in slogi eden poleg drugega živeli in še tudi žive, skušajo ti hujskači povzročiti sovraštvo in boj. Skalili bi radi vodo, da bi potem lažje ribili.

Tako so stavili zahtevanje, da bi se moralo pri uradih v Celovcu slovenski poslovati in vendar živi v ondotnem mestu 21.503 Nemcev in 1671 Slovencev, pa še ti-le so izključno vsi nemškega jezika večšč. Najmanj pa mora biti 20 procentov drugojezičnih prebivalcev, da se dvojezično uradovanje upelje, tako je postavno določeno.

Prepir hočejo kranjski klerikalni matadorji v lepej in doslej tihej Koroški deželi imeti, ker doma so v istini že vse svoje gledališke vloge do konca doigrali. Da bi se ti gospodje v resnici za blagor kmečkega ljudstva poganjali in trudili, to jim nikdo verjeti ne zamore, kdor ima količkaj pameti in odprte oči.

Slovanska zveza naj bi (tako nameravajo) s po-

skakala; na njej so še bile dlake in parklji. Ko hočem torbo selki izročiti, zapazim, da je tista itak že otovorjena. Imela je culo na hrbtu in velik vrč v roki. Komaj toraj bo še zamogla svetilnico prevzeti, torbo si bodem moral pa že sam naložiti. Med tem, ko je pel v zvoniku zvonček, glasé se v gostilni pisčala in gosli za svatovsko družbo. Tako je na svetu.

Greva po dolini navzgor. Zraven naju šumi voda. Pred menoj hrope mala starka, jaz pa korakam za njo zatopljen v svoje misli, dobre in slabe. Hoja mi ni bila nič kaj po volji. Spomnim se na slučaj v sosedni župniji, kjer so v vihami noči duhovnika v gorovje k bolniku poklicali, ki je na naglem nevarno zbolel. Ko duhovnik zjutraj tje dospe, bil je dotični bolnik na smreki ter je tisto klestil, da napravi nekaj nastelje. Ljudje, ki neredno žive, so namah na smrt bolani, pa tudi ravno tako naglo zopet zdravi; nasprotujejo vsakemu dnevnemu redu.

Ko od šumeče vode v neko stransko dolino kreneva, hočem z mojo spremljevalko vendar malo pokramljati.

»Dečva«, jo vprašam, »kako pa te naj imenujem?«

»Jaz in pa mati Božja imave enaka imena«, odgovori dekla. »Marija tedaj?«

močjo Slovanom naklonjenih nemških državnih poslancev v državnem zboru predlagala, naj se upelje pri javnih uradih na Koroškem slovenščina kot poslovni jezik, sosebno pri sodnijah. V to svrhu so si naročili pri koroških prvakah pismeno pritožbo, katero so sestavili znani črnosuknjarji in profesorji. Med drugim pravijo: „... Slovence prijazni zastopniki narodov naj izsilijo od ministerskega predsednika jasen odgovor in opravičenje zaradi nezaslišanega nasilstva, katero morajo Slovenci običajno na Koroškem trpeti. Pri tem naj ne zabije grofa Gleispacha, ki je temu največ kriv in je v zatiranju Slovencev brezobziren itd. . . .“ To je očitna laž! Slovenci dosedaj niso imeli povoda, tožiti o uradnikih, ki so v njih krajih nameščeni. Da se tu in tam vrine kaka pomota, to se povsod pripetiti zamore, v obče pa se zamorejo uradniki pri ljudstvu s tistim zaupanjem ponašati, kakoršnega imajo in zaslužijo, namreč neomejeno. Opozorimo vas na naš uvodni članek v zadnjem „Štajercu“. Koroška ne sme posnemati Kranjske, zgubljeni bi bili. Toraj pozor in na bran proti klerikalnemu navalu!

Našim kmetom.

V starodavnih časih naši kraji niso imeli tega lica, kakoršno imajo dandanes. Pragozdi so se nepregledno razprostirali po njih in ljudje, ki so tukaj živeli, bili so divji, kakor so bile zverine, katere so se po teh gozdih klatile. Pečali so se samo z lovom in pluga niso poznali. Ker pa se je ljudstvo vedno množilo, je v tej meri tudi zverina bolj izginjala in prišel je čas, ko so morali začeti tedanji prebivalci gledati na to, kako da bi zamogli si pomagati pred pretečo nevarnostjo, umreti gladu. Začeli so si zemljo trebiti in kopati, ter različne sadeže gojiti. Postali so kmetovalci. Poprej kot lovci niso bili navezani na stalna selišča, zdaj kot obdelovalci zemlje pa so bili primorani, si staviti koče za stalno prebivanje, ker so imeli vedno skrbi dovolj, da si svoje sadeže prav uravnajo, za njih razvitek in rast skrbijo ter pred vsakojakimi sovražniki obvarujejo.

»Kako pa so zamogli gospod vendar tako naglo uganiti!« zakliče.

»Pa si tudi prav pridna in pobožna, kakor tvoja sveta patronija?«

»O Bog, ne!« se zasmeji. Ko bi me le kaj družega bolj ne težilo, kakor moja pobožnost! Jaz imam mnogo grehov.«

Še za posvetnega človeka ni prijetno, s žensko ki ni posebno lepa, o grehah govoriti, tem manje za duhovnika. Obrnil sem toraj najin razgovor o težnji grehov na težo, ki jo ima na hrbtu ter vprašam mojo spremljevalko, kaj da ima v culi.

»Kadar bova zgoraj!« odgovori naglo dihajé, ker šla sva navkreber.

Šla sva precej časa skozi gozd, pot je bila kamenita, od hudournikov raztrgana. Konečno prideva na visoko planoto. Vsedevala se na trhlo deblo, da si malo odpočijevala. Razgled je bil obsiren, pa mračilo se je že in vrhovi planin so se v mraku komaj že razločevali. Marija postavi vrč rahlo zraven sebe.

»Imaš vino v njem?« jo vprašam.

»Čudim se, da smejo gospod toliko govoriti, ko vendar

Ker se je pa vendar mnogo takih ljudi po goščavah klatilo, katerim se ni ljubilo dela prijeti, a njih želodci pa so vkljub temu svojo pravico terjali, združilo se je zategadelj navadno več naseljencev v eno skupino, ter se skupno naselilo. Zagradili so si svojo selišče z deblami v obrambo proti napadom divjih zveri pa tudi proti onim klatežem, ki niso marali za obdelovanje zemlje. Nastala se tako prva trdna mesta, ki so bila podlaga poznejšim mestom. Z menjitvijo svojih opravkov pa so se predrugačile tudi druge razmere tedanjih prebivalcev. Prišle so potrebščine, katerim se ni dalo izogniti; potrebovali so namreč pri obdelovanju zemlje, gojitvi sadežev ter pri pripravljanju taistih v užitna jedila raznih reči, kakoršna so različna orodja in razni drugi pripomočki. Ker so živeli sedaj v bližnji dotiki med seboj, začutili so polagoma tudi potrebo, da si priskrbé dostojnejšo obleko.

Vsakomur pa se ni ljubilo pečati z napravo teh rečij, mnogim pa je tudi manjkalo potrebne spretnosti in posledica temu je bila, da se je nekaj ljudi odločilo edino le za napravljanje različnega orodja ali pa za napravljanje oblačil ali drugih potrebščin in tako je nastal obrtnijski stan, ki je večinoma zavzel mesta in obrtniki so toraj pravi prvi meščanje, seveda ne v takem pomenu besede kakor dandanes. Menjavalni so svoje izdelke proti pridelkom onih prebivalcev, ki so se pečali s poljedelstvom ali pa z lovom. Denarja takrat še niso poznali.

Polagoma pa so se našli ljudje, ki so med obrtniki in kmetovalci posredovali, to se pravi, založili so se z rokodelskimi izdelki in raznovrstnim blagom ter so to kmetovalcem in lovcem za njih pridelke oziroma plen zamenjavali, bili so ti ljudje tedaj nekaki kupci. Da si ta posel nekoliko olajšajo, postavili so si nekako merilo vrednosti in to je bil prvi denar. Pa ta prvotni denar ni imel te oblike kakoršno ima današnji denar, temveč bili so kosi kake kovine, ki pa niso imeli določene velikosti in tudi ne določene oblike. Ščasoma pa se je seveda to vse bolj in bolj uredilo ter dobilo natanko določene meje. Ljudstvo

Najsvetejše pri sebi nosijo. Mislila sem si, da bi morala kakor v cerkvi tiho svojo pot iti in moliti,« reče dekla.

»Težavna hoja je sama ob sebi že molitev.« ji rečem ter se spomnil, da ljudstvo še zmeraj hoče bolj pobožne in zdržljive duhovnike imeti, kakor da po najostrejših predpisih so in biti zamorejo.

»Tu notri«, odgovori ona, med tem ko roko na vrč položi, »tukaj je pa že kaj boljšega, kot je vino.«

»Je morebiti strd?«

Dekla s svojo malo glavo odmajé, katero je imela z robcem ovito, ter reče: »Pač ni težko uganiti. — Blagoslovljena voda je v vrču.«

»Čemu pa ti bo toliko blagoslovljene vode?« jo vprašam,

»Za mrtvaški oder,« odgovori ona. »Saj sem že rekla, da bo čevljarka umrla in ona mi je naročila, da moram iz cerkve ob enem blagoslovljene vode za mrtvaški oder seboj prinesiti, kadar bom po mašnika šla!«

Čuditi se moramo, kako nekteri bolnik na vse misli.

(Dalje prihodnjič.)

se je množilo in tako tudi njih naselbine ali selišča. Rokodelski ali kupčijski stan se je vedno popolnjeval, stavili so si vedno primernejša in trdnejša stanova-lišča, prvotna selišča so se razširjala in tekom časa dobila obliko, kakoršno imajo današnja mesta. Mestjan, kakor tudi kmet sta toraj ene in iste korenine. Da so se posamezni tujci med mestjani bolj naseljevali kakor med posestniki zemljišč, namreč kmeti, je samo ob sebi umevno, ker priseljenci so bili večinoma če ne izključno kupci, rokodelci, sploh obrtniki. Kdor ima ležeče posest, se pač težko odloči za preselitev; zgodi se to le v skrajni sili ali pa iz posebnih tehničnih vzrokov. Kupec pa lahko pospravi svoje premakljivo blago ter se naseli v drugem kraju, kateri se mu pač zdi za njegov posel pripravnejši in ugodnejši.

V tistih časih toraj, o katerih je bilo dosedaj govorjenje, bili so prebivalci zunaj mest s prebivalci v mestih v vedni dotiki. Občevali so prav živahno med seboj. Bili so eden na drugega navezani, eni od drugih odvisni. Deželni oblastniki začeli so pobirati oziroma terjati od podložnikov davek ali štibro, še bolj pa so jih gulili njih neposredni gospodje in oblastniki, grofi, knezi in drugi plemenitaži različnih imen in stopinj. Te gospode seveda ni poslal Bog oče naravnoma iz nebes, ampak izšli so iz naroda, iz ljudstva. Bolj nadarjeni ali bolj pogumni možje so si znali pridobiti med bližnjimi prebivalci veljavo in upliv nad njimi, kar so si znali vedno bolj razširjati in utrjevati. Nevedoma je postalo ljudstvo večjih ali manjših pokrajin podložno posameznim mogotcem, ki so si prid-jali kakor že omenjeno različna imena, postali so plemenitaži, kojih potomci še dandanes po gradovih in mestih žive. Edini ti so del človeške družbe, ki živi za se, ločen od ostale celote. Kmet in mestjan pa sta še dandanes ravno tako medsebojno eden na dru-zega navezana, kakor sta bila v davnih časih.

Oba stana to tudi prav dobro čutita. Kmet dobi vse potrebne reči, ako že ne naravnost, pa vendar posredno iz mesta, mestjan pa zopet od kmeta. Nastal je nekak naravni zakon, katerega ni mogoče več odstraniti ali ga prezirati; kdor bi to želel ali se celo tega početja lotil, bil bi neumnež enak človeku, kateri bi hotel ločiti možki spol od ženskega tako, da bi nikdar in nikjer v dotiko ne prišla. Kljub vsemu temu se pa vendar najdejo ljudje, kateri kaj takega ali enakega nameravajo. Akoravno njih trud in vso njihovo napenjanje ne obeta nikakoršnega uspeha, kljub temu, da je cilj in smoter njihovega delovanja nedosežen, vendar od svojega neizpeljivega počenjanja ne odnehajo.

Dalje prihodnjč.

Porotno sodišče v Mariboru.

Dr. Brumen izvrstni svetovalec in zagovornik svojih klijentov.

Tiskovni proces J. Mustafa proti Drevenšek, Jahn Blanke in Spritzey.

Dne 13. julija 1902 je „Pettauer Zeitung“ objavila članek pod napisom „lepa šala“, v katerem se

je o sledečem govorilo: „V gostilni Blaža Osenjaka v Hajdinju pri Ptujju služi Julijana Mustafa za natakarico. Ker pa sliši k prijetnostim življenja, včasih kak mali „gšpusi“ imeti, izcimilo je polagoma med njo in ravno tam službujočim hlapcem Antonom nežno ljubavno razmerje. No ta Anton pa ima menda posebne nazore o dokazih ljubavi. Predvčeranjim podal je svoji ljubi Julijani ostro nabrušen nož v roko in ta je prišla za rezilo. Nežni Anton je nož „iz šale“ nek-tere kratki zasukal v sklenjeni roki Julijanini ter ji prerezal vse kite v dlani, vsled česar je bila telesno težko poškodovana“.

To naznanilo je ponatisnila „Marburger Zeitung“ dne 19. julija 1902.

Mladoletna Julijana Mustafa, ki se je čutila na svoji časti žaljena, vložila je skoz znanega advokata dr. Brumena tožbo, katero je kot naš posebni prijatelj v imenu Julčke tudi kaj rad zastopal. Obtoženci so bili: poročevalec od „Pettauer Zeitung“ Janez Drevenšek, tedanji urednik od „Marburger Zeitung“ Norbert Jahn, nadalje Viljem Blanke, knjigotržec in lastnik tiskarne v Ptujju in Ignac Spritzey, črkostavec v Ptujju kot tedajni odgovorni urednik od „Pettauer Zeitung“. Prvi trije so bili obtoženi zaradi prestopka proti varnosti časti po § 489 kaz. zak., zadnji pa zavoljo prestopka tiskovnega zakona. Drevenška je zagovarjal g. dr. Mravlag, Jahna g. dr. Possek, Blankeja in Spritzeya pa g. dr. plem. Plachki. Predsednik porotnega sodišča je bil g. deželnosodnijski svetnik Morocutti.

Obtoženci kakor tudi njih zagovorniki niso našli v tem naznanilu nobenega razžaljenja, pač pa je trdil dr. Brumen, da je vsled tega naznanila tožiteljica na svoji dekliški časti jako občutljivo zadeta. V teku dokazovanja pa so prišle nepričakovano prav mične stvari na dan. Dopričati se je dalo, da Julčka ni ravno takšna, kot kakoršna bi rada med ljudmi veljala. Priča M. Bayer je izjavil, da se mu je Julijana Mustafa uže koj prvi dan, ko je on v Osenjakovo krčmo prišel, na krilo vsedla. Na to izjavo reče zastopnik tožiteljice, priča bi bil moral takrat Julčko energično od sebe spraviti, na kar mu je gospod dr. Mravlag pripomnil, da ni vsak sramežljiv J o ž e f, katere besede so povzročile splošen smeh.

Dr. Brumen je napel vse svoje govorniške žile, da bi obtožence zamogel porotnikom kot zločince predstavljati, ki so si na vse kriplje prizadevali, Julijano Mustafa na njeni deviški časti žaliti. Posamezni napadi proti obtožencem so bili takšni, da jih je moral g. dr. Mravlag prav ostro zavrniti.

Med drugim so priče odločno potrdile, da sta se obtoženec Drevenšek, ki nikakor ni tajil, da bi ne bil omenjenega naznanila pisal, in Julijana Mustafa že bila itak pobotala, ter da itak ni mislila tožiti, temuč da je Mustafa bila od dr. Brumena k tožbi prisiljena. Obtoženec Drevenšek v svrhu potrditve omenjene sprave celo navaja, da je od Jule prejel „puserl“ (poljub), čemur pa tožiteljica ne pritrdi, ampak pravi, Drevenšek bi ji bil ta „puserl“ u k r a d e l.

Dr. Brumen meni, Drevenšek se bi bil moral ž njim, kot zastopnikom zasebne tožiteljice poravnati, a g. dr. Mravlag ga zavrne, „da se vsakomur ne poljubi z dr. Brumenom občevati.“ Ko se proti tem besedam hoče dr. Brumen okovariti, reče mu g. dr. Mravlag, da njemu bi ne delalo veselja, ako bi moral s človekom občevati, o katerem so svoječasnoro porotniki pri neki obravnavi kot dokazano spoznali, da je (dr. Brumen) **denuncijant (ovaduh)**.

Dr. Brumen razpravlja o besedi „Gspusi“ ter pravi, da pomenja to nekako ljubavno razmerje, katero tudi spolovno občevanje izraža. Trdi tudi, da se v časniku „Pettauer Zeitung“ iz zasede dopisuje in da je kaj lahko, na ta način komu na časti škodovati. Na ti dve trditvi odgovori g. dr. plem. Plachki, da tisti, ki besedo „Gspusi“ tako razlaga, nemščine ni dovolj zmožen, z drugo trditvijo pa se je dr. Brumen sam po licah udaril. Saj je pisatelj dotičnega poročila odkrito in pošteno priznal, da je omenjeno pisal in tedanji odgovorni urednik, da je tisto v natis oddal. Tako se ravna pri nemških časnikih, medtem stoji reč pri nasprotnikih ravno narobe. Ti-le streljajo iz zasade s zastrupljenimi pušicami, ki resnično zamorejo enega ali drugega na imetju ali časti oškodovati.

Po sijajnem, dobro premišljenem govoru dr. Mravlaga, po lahko umevnih razjasnilih v gladkih besedah dr. plem. Plachkija in dr. Posseka, sklenil je predsednik posnetek ter porotnike pravno podučil. Po kratkem posvetovanju pridejo ti-le zopet v dvorano. Gledé obtožencev Drevenšek in Spritzey so zanimali vsa vprašanja in sicer z 10 proti 2 glasoma, gledé ostalih dveh obtožencev (Blanke in Jahn) pa enoglasno, bili so toraj vsi obtožbe in stroškov oproščeni.

Iz te pravde se jasno razvidi, na kakšen način se tiskovne tožbe proti nemškim časnikom vlagajo in kakšen izvor imajo. Tožiteljca je namreč povedala, da še tožiti mislila ni, šla je s svojo ranjeno roko k dr. Bela Stuhecu, zdravniku v Ptujju in ta jo je lečil ter opozoril, da je v časniku „žaljena“ in da mora tožiti. Podala se je toraj k dr. Brumenu.

Gospod dr. Stuhec je vendar mnogostranski mož. Poleg svoje obširne zdravniške prakse, ki pa tudi nemške kroge obsega, ima še zmiraj časa dovolj, brezplačno pravniške svete dajati, ki pa kakor v predležečem slučaju — bodo dotični varovanki precej dragi prišli. „Čevljar ostani pri tvojem kopitu“, ne izgleda nič pri tem. Prijatelj in somišljenik mora pri obravnavi prav debele slišati: devica Julčika, ki je bila tako nehote v pravdo napeljana, je takorekoč šele skozi ta proces na svoji časti trpela, ker je bila primorana, v javnost stopiti. Ona ima okoli 900 kron dedščine, ta pa še četrtno stroškov ne bode pokrila; kdo bode plačal ostalo svoto, na to smo v resnici radovedni! Gospod zdravnik Stuhec, ne svetujte v prihodnje v jurističnih zadevah, zgubiti znate vso zaupanje, akoravno vas morebiti priložnost, si nad nemškim časnikom jezo ohladiti, prav mika!

Julčka, ti pa se zahvaljaj tvojim skrbnim sveto-

valcem in voditeljem ter bodi v prihodnje previdna, predno se odločiš po njih nasvetih in navodilih postopati, ker pripetiti se bi ti znal po pregovoru zopetni malér, ki se je tokrat v pravem smislu besede uresničil: „V jama pade, kdor jo drugemu koplje.“

Iz spominskih zapiskov. Dne 23. junija 1900 je stal tukajšni učitelj g. Viljem Frisch kot obtoženec pred porotnim sodiščem v Mariboru, ker je tukajšnemu advokatu dr. Brumenu očital, da je ovaduh. Frisch je bil **nekrivim spoznan**, ker so porotniki **enoglasno** kot dokazano spoznali, da je **dr. Brumen sodnijsko znani ovaduh (denuncijant)**.

Porotno sodišče v Celju.

Kozem, bivši tajnik okrajn. zastopa Celjskega, obsojen.

V okrajnem zastopu Celjskem je bivši tamošnji tajnik Jožef Kozem, kakor smo že poročali, v zadnji dobi svojega poslovanja učinil velika poneverjenja in goljufije. Imel je pri načelniku in večini odbornikov neomejeno zaupanje, vsled česar se je predrznil, taisto na prav nezaslišan način zlorabiti. Prerejal in ponarejal je različna pisma in račune, tako da je v teku časa dosegla svota poneverjenega in si po krivičnem prisvojenega denarja višino zneska 42.904 kron.

Ponarejal je račune o okrajnih dokladih 35 tisoč 800 kron, nadalje pri oddaji bakrene galice 1654 K ter o kreditnem poslovanju 5450 kron in to skozi deset let.

To je vendar grozna malomarnost, ki se sme po pravici dotičnemu nadzorstvu očitati. Pregovor pravi: „Priložnost nareja tatove“ in ta se je v tem slučaju v polni meri uresničil. Dr. Serneck (načelnik okrajnega odbora) in dr. Dečko sta mu pustila vso poslovanje okrajnega zastopa, da je delal kako in kaj je hotel ter nista, kakor bi bila to nju dolžnost, pregledala računov ter presodila, ali so v pravi višini nastavljeni ali ne in če se medsebojno ujemajo.

Tem gospodom se to ni zdelo potrebno, jim je dovolj poročstva za poštenost in pravičnost tajnikovo njih prepričanje, da on vrlc trobi v klerikalni rog, da se povsod kaže kot navdušenega pervaka ali vsaj njih pristaša. Ako bi količkaj imeli ali hoteli imeti oči odprte, lahko bi bili zapazili, da se Kozemova potrata in razkošno življenje ne strinja z njegovimi dohodki. Nosil se je prav oblastno in elegantno, kupil si lepo posestvo ter isto uredil in opravil tako, kakor da bi bilo letovišče kakega plemenitaža. Vozil se je v finih kočijah z elegantnimi damami, prirejal jako zanimive zabavne večere z razkošnimi pojedinami in godbo. To pa stane, kakor je vsakomur znano, ogromno penezev, ker pa teh ni imel in tudi toliko ni zaslužil, prilastil si je potrebni denar po krivičnem potu. Priložnosti k takim činom je imel dovolj, po-

sebeno pa ste mu olajšali to početje neomejena zaupnost in naklonjenost ter nezaslišana malomarnost načelnika okrajnega odbora in odbornikov, kateri bi bili morali Kozemu bolje na prste gledati ter vsaj o sklepu letnih računov previdneje postopati.

Kak krik in vik bi nastal, ko bi bil Kozem naprednjak. Klerikalna stranka bi vriščala, kakor nekdanj prebivalci Sodome in Gomore! Tako pa skušajo klerikalni listi in lističi vse tako obrniti, kakor se njim zdi boljše in odpuštljivejše.

Kozem, ki je svoja hudodelstva večinoma obstal, bil je krivim spoznan ter obsojen po §§ 181, 197 d, 200, 201 a, 203 z uporabo §§ 183 in 34 kaz. zak. na 5 let težke ječe. Porotna obravnava se je vršila dne 24. novembra t. l. pri okrožnem sodišču v Celju, predsedoval je deželno-sodnjiski svetovalec Perko.

V začetku letošnje jeseni so se dognali v Celjski okolici zaporedoma tolovajski napadi. Neutrudnemu zasledovanju orožnikov se je naposled posrečilo, da so zločinca prijeli. Bil je ta 27-letni brezslužni pekovski pomočnik Karol Plesnik od Sv. Martina v Rožni dolini.

Dne 23. t. m. je stal pred porotnim sodiščem v Celju, spoznan je bil krivim ter obsojen na 12 let težke ječe in policijski nadzor.

Spodnje-štajerske novice.

Našim naročnikom! Prosimo naše cenjene naročnike, da naročnino, zaostalo kakor tudi za prihodnje dobavljanje lista, pravočasno vpošljejo, da se nam prihrani nepotrebno opominjanje in da zamorejo naročniki „Štajerca“ redno dobavljati.

Štajerski deželni odbor je v svoji seji dne 2. novembra 1903 gimnazijalna učitelja gg. dr. Janeza Pirheggerja in dr. Jožefa Zacka v Ptujju v nju službi kot definitivna potrdil ter njima podelil naslov „profesor“.

Iz Kamnice pri Mariboru se nam piše, da tamošnji katehet do otrok revnih starišev nima pravega usmišljenja. Da bi viničarji in rokodelci bili v obče bolj imoviti kakor posestniki, to je neresnično, saj nam doslej ni znan tak kraj, v katerem bi obstajale take razmere. Gospod kaplan, imejte malo več potrpljenja in pomislite ter spoznajte, da to ni prav, ako vi o zasebnih družinskih razmerah izprašujete vašo šolsko mladež. Ako okolščine to neobhodno zahtevajo, da namreč morate vi o zasebnih družinskih razmerah vaših župljanov, oziroma starišev vaših učencev kaj poizvedeti, tedaj je bolje, da izprašujete o takih rečeh odrasle ljudi in poročila, katera bode te od teh dobili, bodo tudi verjetniša in zanesljivejša. Učencem, ki so resnično revnih starišev, pa prizanesite, saj oni niso krivi svoje revščine, če so jo morebiti tudi stariši sami zakrivali, dajte jim raje potrebna učila iz svojega ali jih priporočite kakemu

milosrčnemu dobrotniku, brez katerih tudi vaš kraj ni! — Če kak novodošli učenec ali učenka ne razume ondašnjega podučnega jezika, ne pretepajte ga, ker vtepli mu ne boste nepoznatega jezika, to vam more zagotoviti vsak izkušeni odgojitelj mladine. Za tokrat dovolj.

Iz Makolj se nam poroča, da si klerikalna stranka na vse kriplje prizadeva število naših ondašnjih naročnikov zmanjšati. Pa zaman je ves njen trud in napor. „Štajerc“ jim je postal ljub in drag prijatelj, od katerega se ne morejo ločiti, nasprotno, prav težko že pričakujejo „Štajerčevi“ naročniki vsako novo številko katera jim ima prinesiti in jim tudi prinese razvedrila in potrebnega razjasnila. Naj klerikalnej druhali le kipi žolč in naj se penijo od jeze, da število naših naročnikov vedno in vedno narašča, to je dobro znamenje, da se ljudstvo probuja iz teme nevednosti in duševnega otrpka, da se budi k spoznanju resnice in laži. Nasprotniki se jezijo, da se jim tla vedno bolj majejo in umikajo iz pod nog; strah in groza jih sprehaja pri mislih, da ne bode več dolgo trpelo, ko bo konec njihovemu gospodstvu. Farško nadvladanje in nasilstvo bode preminilo, njih vpliv bode izginil in njih vsemogočnost se bode porušila. Le tako naprej, vrli Makolčanje, to je vaš lastni prid in vaše zadoščenje, nam pa delate veselje sé svojo neustrašenostjo in svojim krepkim napredovanjem!

Naprednjaki, ne dajte se od nikogar plašiti, naša stvar nam bodi sveta, bojujmo se za njo odločno in vztrajno, vsak naš korak naj bode naprej! Podučujte svoje prijatelje in znance, dramite jih iz duševnega spanja, budite jih k zavednosti. Bodite vesni kristjani, a ločite pleve od zrnja! Ako pride kdo, naj si bo še tako velik gospod in hoče vam vaše napredno prepričanje izpodbijati, ali pa vsaj skuša, je omajati, zavrnite ga pošteno in krepko: Mi hočemo naprednjaki ostati, nočemo se več klanjati klerikalnim nasilnikom, kateri nas le tedaj poznajo, kedar nas potrebujejo, bodisi pri napolnjevanju svojih nenasitljivih žepov, bodisi kot sredstva za dosego svojih političnih namer! Ne dajte si kratiti svojih svoboščin in pravic, vztrajajte v boju zoper te ljudi, ki hočejo vas za zmiraj v nevednosti obdržati, ker le nevednost ljudstva njim gospodstvo omogočuje, ter bodite uverjeni, da bode vas v tem boju krepko in neustrašeno podpiral in zaslanjal vaš prijatelj „Štajerc“. Bojimo se samo Boga, družega nikogar na svetu.

Za denar opravljajo tercijalke molitve za pokojne, kakor „Gorenjc“ piše, tudi na Kranjskem. Na našem južnem Štajerju ta obrt precej cveti, in skrajni čas bi bil, temu nedostatku enkrat v okom priti. Vsakomur na deželi je pač znano, koliko babur lazi ob različnih prilikah od ene do druge kmečke hiše ter sé svojim nadležnim moledovanjem skuša lahkoverne ljudi oguliti za večjo ali manjšo svoto denarja, češ, da ima iti na to ali ono božjo pot. Nekateri taki berači tudi zares grejo, a veliko jih je, ki se za čas romanja v kak skriti kraj odstranijo,

ker tam za nabrani denar prav „fletno“ živijo. Kmet, ako ti pride taka babura k hiši, odpravi jo takoj s podukom, da naj rajši dela; ako zamore tako daleč potovati in med tem časom različnim vremenskim nepravilnostim kljubovati, sposobna je taka oseba gotovo še tudi za eno ali drugo kmečko delo. Navadno pa pride taka baba tedaj, ko nisi doma in seveda potem ne moreš nič zato, ako se domača denarnica nekoliko olajša.

V Ptuju se je ustrelil v noči od 19. do 20. t. m. Konrad K., komij iz Maribora. Dal si je 2 krogli, eno v glavo, drugo pa v prsa. Vzrok samomora je bil najbrž ta, da je bil zadnji čas nekako razburjen in obupan.

Kakor se nam iz Slovenjega Gradca poroča, se je pri naznanilu o polomu konzuma v Slovenjem Gradcu nam vrnila neljuba pomota, ker konkurz ne zadeva z a d r u g o samo ob sebi, ampak le nje poslovodja J. Vrečkota, kateri je vsled svojega nepremišljenega in neprevidnega ravnanja (najbrž nahujaskan?) zabredel v dolge.

V Mariborški mestni odbor so bili pri zadnjih volitvah izvoljeni razun enega socialdemokrata sami naprednjaki. Volilci so v obilnem številu prihajali in volilna borba je bila precej burna, toda izid nikakor ni bil dvomljiv. Častitamo!

Velika tatvina. V noči od 24. na 25. t. m. so nepoznani tatje ulomili v prodajalnico g. Simoniča, trgovca pri sv. Miklavžu pri Ormožu. Odnegli so blaga v vrednosti čez 1200 kron. Zločinci so morali biti prav previdni ptički in v svojem obrtu jako izurjeni, kajti v sosednih sobah so spali ljudje, ki pa ničesar niso slišali. Ulomili so skoz prodajalniško okno, blago pa so odnesli skoz gostilniške prostore. Nekaj manj vrednega blaga se je sicer našlo tu in tam raztrošenega, pa to je le nezaten pripomoček k zasleditvi tatov. V isti noči so tatje na več mestih ulomili ter različnega blaga nagrahili. Enake tatvine ponavljajo se tudi v Središkej okolici, obstati mora toraj najbrž cela banda teh dolgo-prstežev in upati je, da jih orožniki v kratkem zasledijo, kakor so tudi lansko leto celo zadrugo teh malopridnežev sodnji izročili. Prebivalstvo pa naj bi bilo bolj čuvito. Kjer je naloženega več blaga, na tak prostor naj se tudi po noči večja pozornost obrača!

Poroča se nam iz Hotinje vesi, da je baje krčmar Franc Primec nekega gosta (Janeza Lešnika) v spodnjo čeljust ustrelil, tako, da je prodrla krogla do tilnika. Obstreljenec je zdaj v bolnišnici v Mariboru. O tem dogodku bomo v prihodnji številki našega lista natančneje poročali. Revolver so orožniki Primecu odvzeli.

Sejem sv. Katarine v Ptuju je dokaj živahen, a natančnih podatkov tokrat ne moremo priobčiti, ker se sejem še vrši, ko je ta številka „Štajerca“ v tisku. Natančneje toraj v prihodnji številki.

Dopisi.

V smislu § 19 tisk. zak. zahtevam, da priobčite z ozirom na dopis „Iz Hotinjevesi“ v štev. 21 z dne 18. oktobra 1903 na istem mestu in z istimi črkami v prihodnjo izdajo vašega lista sledeči popravek: Ni res, da hočem „Štajerca“ prebirati, res pa je, da ga ne maram čitati, ni res, da ga skoraj po siloma jemlem občinski pismonoši, res pa je, da ga nikoli nisem zahteval od nje. V Hotinji vasi dne 3. novembra 1903. Franc Primec, gostilničar. (Opomba uredništva: Nam je pač vse eno, ali Vi gospod Primec prebirate naš list ali ne, a povemo Vam, da poznamo mnogo ptičkov v človeški podobi, kateri bi v pričo kakega duhovnika ali drugega klerikalnega podrepnika se pridušili, da ne poznajo „Štajerca“, in če pa ga nosijo shranjenega v notranjem žepu telovnika vedno pri sebi.)

Od Sv. Marjete pri Ptuju se nam poroča, da se tamkaj ljudje najdejo, ki nimajo pojma o dostojnosti. Ni mu toliko zameriti, ako je človek, kateri hoče druge takorekoč komandirati kak samostojen gospodar ali kakor sploh rečemo „sam svoj gospod“. Takšen „sam svoj gospod“ Miklov komij pa ni, temuč je le uslužbenec in se ima po načelih in željah svojega službodajalca ravnati. Mi jako dvomimo, da bi gospod Mikl želel, naj bi se v njegovi trgovini in gostilni kdo žalil ali celo napadal! Gotovo si želi, naj bi se kupovalci, ki pri njem blago jemljejo, dostojno sprejemali in se njim kolikor možno, urno in pošteno postreglo, n e g l e d é na politično mišljenje dotičnega kupovalca. Komij pa je družih mislij, meni namreč, da sme tudi med svojim poslovanjem dajati duška svoji klerikalni prenapetosti ter z nepremišljenimi besedami žaliti ljudi, ki nikakor niso voljni se v take razgovore ali celo prepir spuščati. Naprednjaki in somišljeniki Marjetski, ne dajte si od nikogar vašega prepričanja omajati, stojte ramo ob rami, pripravljene vsak napad vaših nasprotnikov srčno in krepko odbiti. Najmanj pa si pustite kaj reči od takih ljudi, kakoršen je Miklov komij! Pritožite se gospodu njegovemu, in ako tudi njemu s m r d i t e, tedaj pa že veste, da za vas tamkaj ne marajo in da je toraj bolje, ako se jih izogiblujete. Za tokrat naj zadostujejo predstoječe vrstice, če pa ne bo izdalo, pride ostrejša krtača. Šmarjetskim naprednjakom pa pošiljamo pozdrav ter kličemo: l e v r l o n a p e j !

Iz Slovenskih Goric se nam piše: „Ker mi ravno sedaj že tako pozno v jeseni čas dopušča, usojam si nakloniti dragim bralcem velecenjenega lista „Štajerc“ v pregled in objavo, kako vladajo in se nahajajo še dandanes farizejski pristaši in posnemovalci med narodom. Enega takega gospoda imamo tudi tukaj. Kakor nekdanji farizeji, opravičuje in omišlja si ta mož, da je res „poštenjak“, kateri ljubi resnico in pravico. Pa kakor se na njegovi vzorni naravi razvidi, je temu vse drugače; poln je že preveč klerikalne eksekucije! Meni je ta mož dobro znan, in še obiskat bi ga šel včasih, pa ker je preveč navezan na mariborskega kljunača, se ne maram k njemu napotiti.“

Prav mu je toraj ugodna okolščina, da stanuje v takem kraju, kjer rase okoli njegovega stanovanja samo grmičevje, v ozadju je gozd, in tako pride, da zverjad tako lahko v njegovo stanovanje zahaja, da mu ni predolgočasno v njegovem brlogu in zakotju. Ta gospod ima jako mnogostranske opravke, v prvi vrsti je čebelar in mizar. Privrženec je klerikalne stranke, in sicer najtemnejše barve. Da bi došel do višje stopinje, otvoril je letos meseca junija čebelarški shod, od katerega se je nadejal, da mu bode prinesel mnogo hvale in priznanja, a ostalo je pri samej samohvali, kajti pohvala v „Fihposu“ se ne more za kaj družega vzeti. Ne zavidamo ga zaradi njegovega uspeha. Upal je, da bode tudi strokovni list „Slov. čebelar“ o njegovih zaslugah kaj omenil, pa varal se je; napiše sam svojo pohvalo ter jo dopošlje omenjenemu listu. Kako so se mu ljudje za hrbtom smejali, posebno znanci, tega še menda dozdej ne ve? No, drugikrat si malo bolje premislite, predno storite tak korak, ki vam ne donaja družega kot zasmeh.

Potujoči čebelar.

Zunanje novice.

Dr. Brejc zopet pogorel. Kakor „Tagespost“ poroča, je dr. Brejc skozi svojega koncipijenta dr. Benkoviča sicer dosegel, da se je neka obravnava v slovenskem jeziku vršila, in sicer s pomočjo tolmača, a vprašamo čemu to, ko ni treba, ker dr. Benkovič vendar zna nemški, stranka katero je zastopal pa itak ni primorana bila k obravnavi priti, nasprotna stranka pa bila nemška! Stvar se tako le otežkoči. Tako početje ni družega kakor izzivanje višjih oblasti. — Deželno sodišče koroško je razsodbo okrajnega sodišča v Rožeku potrdilo ter obsodilo dr. Brejca v stroške preložene obravnave, katero je o svojem času omenjeni dohtar v slovenskem jeziku zahteval, ker s tem ni družega nameraval, kakor da povzroči med obema narodoma prepir. Prav tako.

Korajžno dekle. V Modeni na Laškem je neka Ermelinda Morandi na grlu nevarno in nenadoma zbolela, tako, da jo je hotelo zadušiti. Bilo je prepoznano po zdravniku poslati, tedaj se odloči njena sestra Artemizija za operacijo, vzame nož, ter napravi sestri zarezo na grlu, da je zamogla bolnica zopet sopsti. Oče teh deklet je že vzel nož v roko, da bi hčer rešil, toda manjkalo mu je korajže.

Samega sebe je na gromadi sežgal. V Moskvi na Ruskem je bogati trgovec z ribami, po imenu Baranoff, v svojem magacinu napravil gromado ter isto obilno s petrolejem polil in jo užgal. Nato se je vlegel na njo. Ko so ljudje zapazili dim in prihiteli gasit, našli so Baranoffa že sežganega. Čudni samomorilec je bil „staroverc“ in je ta grozni čin storil iz verske prenapetosti, katera ga je tako daleč znorila.

Prazna vražarija. V Porečji, vasi na Ruskem, je neka učiteljica pri luči delala. Miza, ki ni dobro stala, se je prevrgla, lampa strla ter majhni deklici oblačila užgala. Ljudje, ki so vsled vpitja pritekli

gledat, kaj da je, so deklico obstopili in zijali, meneč, da je to kaka nadnaravna prikazen. Mislili so, da je goreča deklica od hudiča obsedena. Taka je zabitost ljudstva, katero se zadržuje v mraku.

Draga noga. Na Angležkem si je inženier Johnston med vožnjo po železnici eno nogo poškodoval. Zvedenci so spoznali, da ostane noga za zmiraj hroma. Dobil je od zavarovalnice, pri kateri je bil zavarovan, odškodnine v znesku 60.000 mark ali 36 tisoč goldinarjev.

Nemškega cesarja Viljema II. so na grlu operirala. Operacija se je zvršila srečno ter je cesar baje že do dobra ozdravel.

Grofica Lonyay, bivša soproga umrlega prestolonaslednika, nadvojvode Rudolfa, je pred nekaj časom na Švicarskem nevarno obolela. Ko so ji zdravniki privolili, prepeljala se je na Dunaj, kjer je baje že precej okrevala.

Turčija se naročilu, katero sta ji naš in ruski cesar po svojima zastopnikoma v Carigradu vzajemno izročila, noče upogniti. Zapretilo se ji je, da mora napraviti pod nadzorstvom avstrijskih in ruskih častnikov in uradnikov v Macedonliji mir in red, ter poškodovanim kristjanom njih škodo povrniti in jim podrte in požgane hiše na novo postaviti. Pa Turek pač otane Turek; ne uda se prej, ko da mu bajonet na prsi nastaviš. Pred 25 leti so naši vrli vojaki Turka v Bosni in Hercegovini učili manire, pa ga še bodo tudi zdaj, ako bo naš najvišji vojni poveljnik svoji opravičeni terjatvi hotel veljavo sé silo zatrdniti. Hočeš, nočeš, moraš!

Zavoljo zamujenega vlaka se je obesil neki prostak 37. pešpolka. Hotel se je iz Radgone peljati k pogrebu svoje sestre, a prišel je na kolodvor, ko je vlak že odpihal. To ga je tako razjezilo, da se je usmrtil.

V graški mestni odbor je pri zadnjih občinskih volitvah bilo izvoljenih tudi 8 socijaldemokratov, med temi tudi eden žid. No tega bi bili že še lahko pogrešali. Udeležba je bila dokaj živahna.

Pod vlak je prišla žena posestnika Šritvizerja v Mitterdorfu na gorenjem Štajerskem. Železniški čuvaj jo je našel zjutraj čez sredo prerezano na progi ležati. Leve roke ni bilo najti, razmljela so jo najberž kolesa popolnoma.

Goljufi opeharili so na Dunaju mizarskega mojstra W. Pilzceka iz Gradca. Bil je na potu v Ameriko, kjer je hotel za razstavo, ki se bode drugo leto tamkaj priredila, nekaj pohištva izdelati. Goljufi so ga upijanili ter mu vzeli 1600 kron. Naslednji dan se ni vedel na vse okolščine in dogodke od pretekle noči spominjati. Primešali so mu najbrž v pijačo kakšno omamljivo sredstvo.

Železniški čuvaj in njegova žena umorjena. Na Ogerskem so nepoznani tolovaji umorili železniškega čuvaja Jurja Papin njegovo ženo ter vzeli seboj med drugim tudi denar, katerega je prejšnji dan za kravo skupil. Zločin se je storil po noči.

Kača v pečenki. V neki kmečki hiši blizu Budjevic, tako pripoveduje neki list, so zaklali v soboto

gosko, ter jo shranili v klet. Ko je v nedeljo dala gospodinja gos v peč, je začelo v pokriti ponvi nekaj hudo ropotati in sikati. Gospodinja je zbežala. Ko pa so prišli ljudje gledat, našli so v ponvi zraven gosi naspol pečeno veliko kačo, ki je bila ponoči zlezla v iztrebljeno gos. Najbrže je bila belouška, ako ne celo — morska kača.

Bankovci po 10 kron se bodo v kratkem v novi obliki izdali, sedanji pa se bodo prometu odvzeli, ker so se baje preveč lahko ponarejali. Ponarejani bankovci so dohajali večinoma iz inozemstva, posebno iz Laškega. Avstrijsko-ogerska banka bo v prihodnjem letu 16 milijonov komadov teh novih bankovcev občenemu prometu izročila.

Gospodarske stvari.

Zima trka na vrata. Prišel je toraj čas, ko imamo svoje domače živali, katere smo imeli črez poletje več ali manj na prostem, spraviti v hleve. Da tudi živali slutijo prihod nezaželjene zime, to priča nam dejstvo, da se ji mnogo izmed prosto živečih umakne v kraje, kjer zime ni, kakoršno imamo pri nas; nekatere otrpnejo, da so kakor mrtve in zopet druge zimo prespijo. Razvidno je iz tega, da jim je zima zoperna. Nasprotno pa lahko opazujemo, kako se živali vesele ljube spomladi. Le poglejmo v vigredi, kako skačejo in kobicaajo goveda, konji, ovce, koze i. t. d., ko se prvokrat na pašo spuste.

Domače živali so nam veliki dar božji. Kolikega dobička one nam dajejo, je vsakomur znano, dolžni smo toraj takorekoč že iz hvaležnosti, da za nje skrbimo in jih vsakoterih nezdgod varujemo najbolj ko mogoče. Pa tudi iz usmiljenja in zaradi lastnega dobička moramo gledati na to, da jim dobro strežemo, jim zdravo in tečno krmo v dovoljni meri pokladamo, z zdravo vodo napajamo in pridno čedimo. Ena poglavitnih stvari pri živinoreji je pa tudi to, kako da našim domačim živalim hlev za zimo priredimo in opravimo, in o tem hočemo v naslednjih vrsticah nekaj spregovoriti.

Hlev naj se jeseni, predno zima nastopi, dobro pregleda, ali je treba pri njemu kakega popravila; stene naj se obijejo, ako so lesene in imajo špranje, če pa so zidane in imajo razpoke, morajo se dobro zamazati z malto ali pa z ilovico. Tla morajo biti močna in kolikor mogoče gladka. Ako so tla narejena iz takozvanih mostnic, tedaj se naj prostor pod njimi izprazni, da se ima scavnica kam odtekati. Dostikrat se prigodi, da se ena ali druga žival na kakem žeblju rani, ki iz tal moli, toraj mora se gospodar tudi o tem prepričati, ali je vse v redu ali ne. Sploh mora umni živinorejec gledati na vsako malenkost, ki bi utegnila na ta ali oni način živalim in posredno toraj tudi njemu samemu škodovati, ker čestokrat izhajajo iz neznatnih vzrokov občutljivi nasledki.

Vrata se morajo dati lahko in dobro odpirati in zapirati. Isto velja tudi za okna, katera naj na nobenem hlevu ne manjkajo, Primerna svetloba ni

samo koristna, temuč ona je za povoljni razvitek in rast živalim neobhodno potrebna. Šipe se naj toraj pridno snažijo, da ne bodo s pajčevino prepedene ali drugače zamazane. Če se nahajajo pri hlevih tako imenovani dušniki, se imajo tisti vsak dan za nekaj časa odpreti, ako pa teh ni, tedaj velja to za okna. Zdrav zrak je živalim ravno tako potreben kakor ljudem. Marsikateri lastnik živalij si misli, da je prav dobro ukrenil, ako na zimo svojo žival spravi v topel hlev, v katerega ne more nikjer prihajati mraz od zunaj; oken ali dušnikov si ne upa le za malo časa odpreti, ker se boji da bi utegnil mraz živali škodovati. Ravno to pa je narobe. V zaduhlem in soparnem hlevu živali nikdar v tej meri ne prosperajo kakor v zračnih ali vsaj na dan za nekoliko ur prezračenih. Že večkrat se je bralo po časnikih, da so imeli tu ali tam nečloveški ljudje kakega človeka v temnem in zaduhlem prostoru dalje časa skrivaj zaprtega in da so take zločine oblasti zasledile, ter krivičnike primerno kaznovale. V kakem stanu da so bila dotična žrtva ob času zasleditve, tega vam, dragi bralci, ne morem in nečem opisati, samo toliko vam povem, da te reve niso bile človeku podobne. Glavni in prvi pogoj za normalni razvitek in rast je pri človeku kakor pri živali zrak in sicer sveži ali frišni zrak, na kar vas nikoli dovolj opozoriti ne moremo. Količko živalij zboli in hira ravno zaradi tega, ker nima dovolj zdravega zraka. Zlasti tožijo čestokrat mamke, da jim je zbolela svinja, pa da ne ve, kaj ji je ali pa se pritožuje sosedu, da pač ne more obrediti svojih prašičev tako povoljno, kakor bi moralo biti, ker piče ji nikakor ne primanjkuje. Ko bi imela ta manka svoje prašiče v zračnih, svetlih in suhih hlevih bi pač ne imela vzroka tarnati, pa kriva si je sama, ko ima prašiče v zaduhlih, temnih in vlažnih (mokrih) hlevih. Opustite toraj to glavno napako pri živinoreji!

Kar se nastelje tiče, razume se samo ob sebi, da mora biti tiste dovolj napravljene in da se mora vsaki dan po hlevih zadostno nasteljati. Gnoj je najboljše proti izkidati. Korita ali druga posoda, v kateri se živini piča poklada, naj bodo vedno snažna.

Loterijske številke.

Trst, dne 14. novembr.: 11, 27, 14, 52, 36.
 Gradec, dne 21. novembr.: 62, 59, 86, 51, 63.

Pisma uredništva.

Rogatec. Ne moremo sprejeti, je preveč osebno.

Fant iz stare in nove vesi. Ni mogoče, preosebno, prosimo kaj družega! Z Bogom.

L. Ž. Loče. Vaša naročnina je plačana do 1. marca 1904. Ste Vi nam dopisnico doposlali? Če ne, tedaj Vas prosimo, da nam to naznanite.

Grühersschak M. R. Ni mogoče, preosebno.

G. Janez Lešnik, krčmar v Hotinji vesi. Potrjujemo Vam, da niste Vi dopisnik dotičnega dopisa iz Hotinje vesi v štev. 21 »Štajerca«.

Oplotuica. Prepozno dobili, pride prihodnjič!

Pri zdravljenju različnih ran se mora paziti, da se rana šele takrat zaceli, ko se je že odstranilo iz nje vse nezdrave dele. Kratko povedano, rana se mora obvarovati pred vsako nesnago in se mora uporabljati za obvarovanje pred vnetjem sredstvo, ki hladi in olajšuje bol. Staro dobro domače sredstvo, ki k temu dobro služi, je najbolj znano „praško domače mazilo“ iz lekarne B. Fragner, c. kr. dvorni založnik v Pragi. To sredstvo se dobiva tudi v tukajšnji lekarni gosp. Ign. Berbaika. — Glej inserat.

Stajerska

ROGATČKA

KISELA VODA **Jampel** in Styria **vele**
OSVEŽUJOČA PIJAČA. Nepresegljiva zdravilna voda.

SVETOVNOZNANA

79

Knjigoveški učenec

iz poštene hiše, vešč nemškega jezika, se takoj sprejme pri W. Blanke v Ptuju.

Razglas.

Z ozirom na razglas z dne 18. oktobra t. l. št. 40536 se splošno naznanja, da je vsa zaloga ameriškega trsja, čez katero je dežela razpolagala, že pošla. Zaradi tega se na sedanja in poznejša naročila ne more več ozir jemati.

V Gradcu, dne 6. novembra 1903. 1126

Od štajerskega deželnega odbora.

Priden učenec

se sprejme v umetnem mlinu Joh. Böhm v Framu (Frauheim). 1131

Vsak je svoje sreče kovač! Čas je denar!
Berite in poslužite se, je tisočkratne zahvale in priporočila vredno.

Za centralo, za eksistence

edino v celi Evropi!!!

Vsak, kdor si želi s postranskim opraviлом začasno ali trajno lahkim potom zaslužiti na dan 5—20 kron (odvisno je od marljivosti) naj se zanesljivo pismeno obrne do podpisanega. Ker je na razpolago mnogo različnih opravil, zamorejo se istih poslužiti osebe vsakega stanu, pi iproste in izobražene v vsakem kraju. Vsak bo našel dosta primerne in to izvrševal lahko na domu, zunaj ali na potu. Tudi dame (ženske) dobijo lep postranski zaslužek, lahko samo za na dom. Vsak prosilec dobi s pošto približno v 14 dneh potem ko mi je naznanil svoj naslov, čez poldrugi sto dobrih ponudb zastonj. Prosilec znati mora vsaj nekoliko nemščine. Nihče naj te prilike ne zamudi, ki se mu ponuja samo sedaj. Potreba mi je takoj poslati samo natančen naslov (stan, hiš. št. in zadnje pošto) in pridejati v pismu za poštino in druge izdatke dve marki po 5 krajcarjev.

Opomba: Desetero povrnem te stroške vsakomur, ako bi ne odgovarjalo resnici.

J. Križman v Ptuju (Pettau).

Trgovski pomočnik

nemškega in slovenskega jezika v govoru in pisavi zmožen, želi do 1. decembra v trgovini s špecijskim blagom ali v kaki pisarni službo dobiti. Blagovoljne dopise sprejme: E. Bobek v Mariboru, Triesterstraße 13. 1125

Obroči za zaboje

(kište) iz leskovine ali vrbovine se kupijo. Ponudbe naj se pošljejo na oskrbništvu deželnega kopaljšča v Rogatcu (Landschaftl. Brunnen-Verwaltung in Robitsch-Sauerbrunn). 1133

Gostilna

z lepim posevstvom, pripravna za kakega vrtnarja, za mlekarstvo ali pa za malo mesarijo, ob glavni cesti, 11 minut od Maribora oddaljena, se proda zaradi bolehnosti sedanjih posestnikov za 9000 gld. Potrebni kapital 4000 gld. Samo pismena povprašanja sprejema Ed. Kahn, Maribor, Domplatz 13. 1132

Prodajalnica

zraven 3 sobe in 1 magacin, s primernimi gospodarskimi poslopji, pripravno je vse za ustanovitev krčme, ob glavni cesti v trgu na Spodnjem Štajerju, tik cerkve in kolodvora, se da v našem. Kje, to se zve v upravnistvu „Štajerca“. 1130

Ekonom

ki je dovršil sadje- in vinorejsko šolo z dobrim uspehom, vešč vseh gospodarskih del, nemškega in slovenskega jezika zmožen, želi službe na kakem večjem posestvu, najraje takem z vinogradi. Ponudbe naj se pošljejo na ložef Mlakar, ekonom, sv. Ivan Zelina, Hrvatska. 1129

Hiša

z 11 stanovanji in primernimi deleži kleti, s živinskim in svinj-

1138

Nekdajno Vojskovo posestvo

na Mestnem vrhu

obstoječe iz 1½ oralov na novo nasajenega vinograda, 4 oralov gozda, 10 oralov njiv in travnikov, s hišo in hlevi, vse v najboljšem stanu, je na prodaj. Povpraša se naj pri posestniku, gospodu Raimundu Sadnik, trgovcu v Ptuju. 1134

Zanesljiva ženska

okoli 40 let stara, ki je sama in zna nemški govoriti, se kot podpora oskrbnice v nemškem dijaškem domu v Ptuju takoj sprejme. Opravila: shramba perila, popravilo oblačil gojencev ter prilična postrežba bolnikov. Obložene ponudbe naj se pošljejo odboru dijaškega doma v Ptuju (Studentenheim-Ausschuss in Pettau). 1127

Mariboru v Koroški ulici št. 102, se proda za 7000 gold. (Hranilnice je vknjižene 2000 gold. Hiša je novozidana in vse je v dobrem stanu. Naslov ponudb je: J. H. 7000 poste restante Marburgskim hlevom, vodovodom, z lepim vrtom za zelenjad, stoječa v

Veliko presenečenje!

Nikdar v življenju ni več take priliko. 1128

500 komadov za 1 gld. 95 kr.

Ena krasno pozlačena precizna ura, katera točno teče in za katero se 3 leta jamči z jako primerno verižico, ena moderna židana kravata za gospode, 3 jako fini žepni robci, en prstan za gospode z imit. zlahtnim kamenom, 1 krasen mošnjiček, 1 jako fino žepno zrcalo, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi za srajco, (3%, duble-zlat) z patentiranim zaklepom, 1 jako fini tintnik iz nikelna, 1 fini album z 36 najlepšimi slikami, 1 eleg. broša za dame (novost), 1 par bouton s similibrilantom, 5 različnih smešnih reči za stare in mlade, 20 različnih reči za korespondenco in še 400 drugih različnih stvari, katere se rabijo pri hiši in so za vsakogar potrebne. Vse to se pošlje z uro vred, katera je sama tega denarja vredna, za samo 1 gld. 95 kr. Razpošilja se proti poštnemu povzetju ali če se denar pošlje naprej.

Dunajska centralna razpošiljalnica

P. Lust, Krakov (Krakau) št. 41.

NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Lepo malo posestvo

blizu Maribora, z novo zidano hišo z dvema sobama, šparherdkuhinjo, živinskim in svinjskim hlevom, škodnom, lastnim studentcem, s tremi orali dobrih njiv in sadunosnikom, s pravico do 100 oralov obsegajočega občinskega pašnika, je na prodaj. Cena 2500 gold. (hranilnica 800 gold.). Kupei naj pošljejo pisma pod naslovom: „Posestvo“ poste restante Marburg. 1135

Narocajo se neposredno gold. 2.50

Razjasnilo.

Jako čislane remonter-ure na sidra (anker) zistem Rosskopf v nikelnastem okrovu se že čez eno leto od mojih kupovalcev kaj radé kupujejo, sosebno jih čislajo ljudje na kmetih, uradniki, orožniki, finančni in železniški uslužbenci, ker so ž njimi prav zadovoljni.

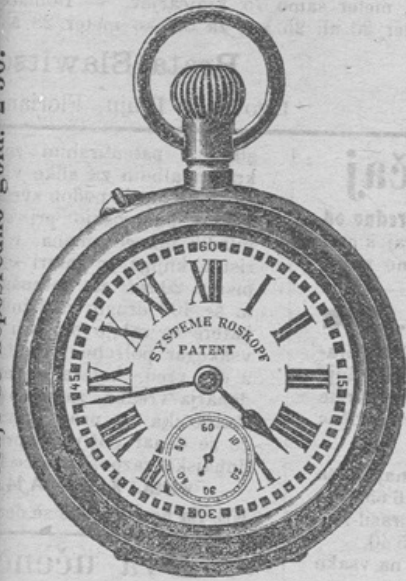
Posiljam moje prave ameriksanske patentovane remonter-ure na sidra, zistem Rosskopf (jako priporočane za službo) z email-kazalnikom v fino poliranem nikelnastem okrovu s pozlačenimi kazali, natančno regulirane, tekoče 36 ur, garantirane na 3 leta, kupovalcem direktno 1 komad za gold. 2.50, 3 komade za gold. 7.— 6 komadov za gold. 13.50.

Dobijo se pri meni tudi ure tega zistema s podobo Karola Marxa ali pa Ferdinanda Lassale ter stane komad gld. 3.—.

Nikelnaste veržice z lepim privezkom (kompas) k tem uram stanejo samo 30 kr. en komad. Pošilja se proti poštnemu povzetju ali pa, da se denar naprej pošlje ter vrnem istega takoj, ako bi komu ura ne ugajala, ako bi ura ne šla dobro. Nikdo ne more poštenejšo kupčijo zahtevati.

Hanns Konrad

Prva tovarna za ure v Brüxu šte. 475 na Češkem
Ustanovljena 1887. ces. kr. sodnijsko poverjeni cenilec.

Narocajo se direktno gold. 2.50.

Nobena tvrdka ni odlikovana s ces. kr. avstrijskim državnim orlom, s zlatimi in srebrnimi medaljami od razstav ter z več kakor 10 tisočimi pohvalnimi pismami iz vseh krajev sveta. Moja tvrdka je kot izvozna tvrdka v tej stroki brez samohvale največja in najstareja ter razpošilja v vse dele sveta.

Ilustrovani cenilni katalogi o urah o zlategem in srebrnem lepoticju pošljejo se na zahtevanje brezplačno in franko.

D. 879

Hranilnica (Sparkassa)

vlad. državnega mesta

Ptuj

Vstanovljena leta

1862.

Čekovnemu računu št. 808051 pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu.

Mestni de-narni zavod.

Giro konto pri podružnici avst. ogersk. banke v Gradcu.

Uradne ure

za poslovanje s strankami ob delavnih od 8—12 ure.

Občenje z avst. ogersko banko.

priporoča se glede vsakega med hranilnične zadeve spadajočega posredovanja, istotako tudi za posredovanje vsakršnega posla z avst. ogersk. banko.

Strankam se med uradnimi urami radovoljno in brezplačno vsaka zadeva pojasni in po vsem vstreže.

Ravnateljstvo.

Nikdar več ni take priložnosti!

Tako dolgo, dokler še ni zaloga hlač izprodana, dobi vsakdor elegantne

hlače

za malo svoto in sicer za 1 gld. 80 kr.

Hlače so iz pristnega sukna in se rabijo lahko za jesen ali zimo. Izdelane so po najnovejši dunajski fasoni, vzorci sukna so jako lepi. Kdor naroči dvojne hlače, dobi jih za 3 gld. 30 kr. Pošljejo se po pošt-nem povzetju. Pri naročilu zadostuje, ako se naznani dolgost hlač in njih širokost okoli pasa.

Dunajska filijala za sukнено blago Ch. Jungwirth, Krakau 51.
Neugajajoče se vzame nazaj ali pa se povrne denar. 1110

Lepa, čista

jabolka

kupuje kilo po 28 vinarjev (14 krajcarjev)
Adolf Sellinschegg, Ptuj. 1122

Strune za gosle, citre, tamburice

in za vsakovrstne instrumente, in sicer najboljše in najfinejše blago po jako nizki ceni, priporočata Brata Slawitsch, Ptuj, Florijanski trg. Kdor naroči, naj izrazi natančno svoje želje, da se zabranijo pomote. 1021

Ptujsko kopališče

Gorna dravska ulica v Ptuj. 559

Vsaki dan kopele v banjah, pršne in mrzle kopele.

Vsaki torek, četrtek in v soboto soparne kopele in sicer ob pol eni uri popoldan. — Soparne kopele imajo take vspuhe kakor krapinske toplice. Daljša pojasnila daje gosp. Jos. Rasimir in v kopališču samem.

Vsakovrstne rane

se morajo skrbno varovati pred vsako nesnago.

ker se po tej lahko vsaka tudi najmanjša rana razvije v zelo hudo, težko ozdravljivo rano. Ze 40 let se je izka-zalo mečilno vlačilno mazilo, tako imenovano praško domače mazilo kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To vzdržuje rane čiste, obv.ruje tiste, olajšuje vnetje in bo-lečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

Razpošilja se vsak dan.

Proti predplačilu K 3 16 se pošljejo 4/1 pušice ali 3/36 6/2 pušice ali 4/60 6/1 ali 4/60 9/2 pušici poštne prosto na vsako postajo avstro-ogerske monarhije.

Vsi deli embalaže imajo zakonito deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga B. FRAGNER, c. kr. dvorni dobavitelj
lekarna „pri črnem orlu“
Praga, Malá strana, ogel Nerudove ulice 203.
Zaloge v lekarnah Avstro-Ogrske.
V Ptuj v lekarni gosp. Ig. Berbalka. 896

Pravo domače platno

za rjuhe in perilo priporočava po sledečih cenah:

Cela sešita rjuha (plahta) za posteljo 2 ali 2 1/2 metra dolga, samo 1 gld., oziroma 1 gold, 20 kr. — Najfinejša sešita rjuha iz te domačega platna 2 m dolga, velja samo 1 gld. 60 kr.

To domače platno se tudi prodaja na metre in sicer velja, če je platno 160 cm. široko, meter samo 75 krajcarjev. — Domače za „širozoke“ velja meter 20 ali 25 kr., za obleko meter 28 ali

Brata Slawitsch

trgovca v Ptuj, Florijanski

1068

Kava in čaj

iz prve roke, to je neposredno od sadilca kave in čaja, toraj s polnim jamstvom za pristno neponarejeno kavo in čaj.

Najnižje cene.

Najino dosti čez 100.000 oralov veliko posestvo se obdeluje najracionalnejše. Najine vrste kave in čaja so jako aromatične in zdalne.

Kava: Javaflor, najfinejša 4 3/4 kg gld. 6-65, fina 4 3/4 kg gld. 5-90. Javabrazil-mešanica 4 3/4 kg gld. 5-40.

Pošilja se carine prosto na vsako pošto proti povzetju.

Cenik zastoj in poštne prosto.

TURK & drug

veleposestnika na Javi, prodajalca kave in čaja v lastni režiji

v Trstu 926

via Rapicio šte. 7.

Priporoča se 1076

Ia salama	kila gld.	1-50
veroneška salama " " "	" "	1-60
krakovska salama " " "	" "	1-20
klobase iz Braunschweiga	" "	-70
prekajene klobase (okrogle) . . . komad	" "	-12
prekajen jezik surov kila	" "	1.80
prekajeno meso (surovo)	" "	-90
prekajena šunka (surova)	" "	1-20
papriciran špeh	" "	-80
zasekan špeh	" "	-75
najfinejša prava svinjska maša " "	" "	-85
fini 1/2 ementalški sir	" "	-80

Brata Slawitsch

trgovca v Ptuj, Wagplatz 1.

Veliko presenečenje.

Nikdar več v življenju se ne ponudi taka priložnost.

500 kosov samo 1 gld. 80 kr.

Ena krasno pozlačena 36 ur tekoča precisanker ura s sekundnim kazalom, ki natančno kaže in za katero se jamči 3 leta, ena moderna židana kravatna za gospode, 3 jako fini žepni robci, en prstan za gospode z imitiranim žlahtnim kamenom, 1 nastavek za smodke z jantarjem (berenšteinom), 1 eleg. broša za dame (novost), 1 krasno žepno tojletno zrcalo, 1 usnat mošnjček, 1 žepni nožič z pravo, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi za srajco, vse iz duple-

zлата z patentiranim zakle krasen album za slike v ka je 36 najlepših podob sveta, katere povzročajo pri star mladih mnogo smeha, 1 jak ristna knjiga, v kateri so ž pisma, 20 reči za korenšpon in še 400 drugih različnih s katere se rabijo pri hiši in vsakogar potrebne, vse to s z uro vred, katera je samo denarja vredna, za samo gld. Razpošilja se proti povzetju če se denar pošlje naprej, dunajsko razpošiljalnico Ch. wirth, Krakau A/14.

NB. Za neugajajoče se denar

Dva učenca

z dobrimi šolskimi spričev takoj sprejmeta v trgovino šanim blagom. Naslov (adre Ludwig Penn, Ptujaska gora ria-Neustift).

Močen kovaški učec

se takoj sprejme. Naslov je: Fr. Westermayer, k mojster v Celju.

Posestvo z gostilno

se takoj pod jako ugodnim goji radi boleznim posestnice Posestvo leži v jako ugodn kraju na Spodnjem Korošk je tudi združeno z tabak in z trgovino z mešanim bl Gospodarska poslopja so v boljšem stanu. Posestvo m oralov (joh) njiv, 5 oralov nikov in 15 oralov gozda je v najhjolšem stanu in lodvora ležeče. — Naslov pove „Štajerc“.

Na prodaj

je lepo posestvo ob cest Celjem in Laškem trgu (Tüffer). K posestvu spada zidano poslopje, lepi travn njive, ter lepi gozd, vse obr Ena njiva nasajena je s hme in gozd zarašččen s hmelj drogi ter drugim lepim d drevjem. Posestvo je tudi jeno z lepim mladim uže vitnim sadnim drevjem, ter jako pripravno za kupca in vinske doline. (Sanntal). Ve Janez Knez, krčmar v Tr jih, pošta Laško (Tremens PostMarkt Tüffer).

Na prodaj

je gostilna blizu Trbovljske nika, s 4 hišami in 30 stan vanji. Najemščina nese 205 na mesec. Več se izve pri Doganu, čermarju v Trbovl

Paris GRANDE

Fr

Pl

lati

Stroji s

tujs

gistrov restuje

daje sv

leto.

izvrstnejs

Originalni Singerjevi šivalni stroji

za rabo v obitelji (familiji) in za vsako stroko izdelovanja.

Kdor si naroči stroj, temu se brezplačno da poduk v vseh modernih in umetnih vezilih.

Elektromotori za vsakovrstne šivalne stroje so vedno v zalogi.

Singer in Co.

akcijsko društvo v Mariboru, Herrengasse 24.

Paris 1900.
GRAND PRIX.

Ph. Mayfarth-a iz Dunaja

zastopnik najboljše fabrike za stroje

Ph. Mayfarth-a iz Dunaja

prodaja

matilnice, slamoreznice, stroje za jabolke mleti ter sploh vsakovrstne stroje.

stroji se lahko tudi pri njem ogledajo in se lahko plačujejo na obroke (rate). Blago je vse zanesljivo. Pogoji so zelo ugodni.

Posojilno društvo (Vorschussverein)

zastopnik zadruga z neomejeno zavezo

4%

5 1/2 %

posojila po

1036

stnejše in najboljše tamburice (glasbeno orodje) izdeluje in razpošilja

Prva sisečka tovarna tamburic

J. Stjepušin

Sisek (Hrvaško).

Ta tovarna je bila odlikovana na Pariški razstavi leta 1900 in na Milenijski razstavi leta 1896.

Razven vsega glasbenega orodja so tudi vsakovrstne sekirice (note) za različne inštrumente v zalogi. Priporočajo se izvrstne gosli, citre, kitare, mandoline, harmonike in okarine.

Za vsaki inštrument se jamči.

Veliki cenik (Preiskurant) s slikami se pošlje na zahtevanje zastoj. 1080

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodni. — Naravnost brez prekaldanja v New York in v Philadelphia. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila dajejo:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji ali

Ant. Rebek, konc. agent

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 43. 537

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptuju zraven kralnice in plinarske hiše postavljena je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi i. t. d. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d. 30

Pravi tirolski haveloki

iz garantirano pravega lodna iz kamelove volne, katerih dež nikdar ne premoči in kateri varujejo pred mokroto in prehlajenjem, priporočava v vsaki velikosti za 10, 12 ali 15 goldinarjev. Svršniki (Wettermäntel) za gospe in dečke se dobijo po naročilu. Pri pismenih naročilih zadostuje, da se pove, kako dolgost naj bi imel havelok, merjen po hrbtu.

Brata Slawitsch

trgovca v Ptuju. 1106

Izvrstno urejen ruški umetni mlin na valarje v Rušah pri Mariboru

sprejema proti najboljšemu plačilu vsakovrstno žito in je zamenja proti izvrstni suhi moki (meli), katere je vedno dovolj v zalogi. Sprejema tudi cele vagone vsakovrstnega žita, katero se proti nizkemu plačilu zamelje.

1078

Kranjski redilni prašek za prašiče

povzroči med krmo zmešan, da prašiči raji žrejo, varuje svinje različnih bolezni ter poboljša meso in mast. Ako se hočemo obvarovati škode, moramo pokladati ta prašek (mešati med hrano) že pujskom.

Zdravim svinjam zmešati se mora na teden enkrat ena žlica polna tega praha med hrano, slabim in slokim vsaki dan po eno žlico, mladim na teden samo pol žlice.

En zavojček po 25 krajcarjev zadostuje za mesec dni.

1103

Dobi se pri

Bratih Slawitsch v Ptuju

(podružnica nasproti Dravskega mosta.)

Josef Goriupp

usnjar v Ptuju, Bürgergasse št. 11. od dravskega mosta navzgor.

Moja usnjarska obrt je najstarejša v celem mestu Ptuju, ker se je že ustanovila v letu 1752.

Jaz kupujem konjske, goveje, svinjske in telečje kože po najvišjih cenah.

Izdelujem tudi iz vsakovrstnih kož po najnovejši modi usnje (leder) in zahtevam za to zelo malo plačilo.

Priporočam tudi vsem čevlarjem mojo veliko zalogo vsakovrstnih izdelanih kož in vseh v to stroko spadajočih reči, katere prodajam na debelo in na drobno. Pismenih naročilom se takoj ustreže.

1124

S spoštovanjem

Josef Goriupp, usnjar v Ptuju, Bürgergasse št. 11.

Razglas.

Tičoč se naročil na ameriške trte iz združenih državnih in deželnih nasadov za dobo 1903/4.

Od štajerske dežele se bodo prodajale v spomladu 1904 naslednje množine ameriških trt in sicer:

1. 280.000 cepljenk (večjidel šipon rumeni Mosgelb), laški rilček (Wälschriesling), burgundec bel (Burgunder weiss), žlahtnina rudeča in bela (Gute rot und weiss), silvanec zeleni (grüner Sylvaner), tramnica rudeča (Traminer rot), mali rizling (Kleiner risling), muškatelec (Mukatelr), cepljenih na ripari portalis, vitis solonis in rupestris monticola.

2. 500.000 komadov koreninske rozge od ripari portalis, vitis solonis in rupestris monticola.

3. Mnogo ključekov (reznic) imenovanih treh vrst. Cena trt za 1000 komadov je sledeča:

I. Cepljene trte za premožnejše posestnike 240 K za ostale 160 kron.

II. Ameriške koreninske rozge za premožnejše posestnike 20 K, za ostale 10 K.

III. Ključeki (reznice) 6 K.

Naročila čez 1000 komadov cepljenih trt, 4000 komadov koreninskih rozgov ali ključekov od jedne stranke se bodo primeroma došlim naročilom znižala.

Naročuje se lahko naravnost pri deželnem odboru ali pa pri občinskih uradih, kjer so nalašč za to praviljeni naročilni listki na razpolago.

Občinski uradi odpošljejo potem izpolnjene listke takoj deželnemu odboru.

Naročene trte se bodo pošiljale v istem redu kakor so došla naročila. Vsakemu naročniku se zagotavlja zahtevana vrsta, dokler je v zalogi.

Ker se trte oddajo samo štajerskim posestnikom morajo dotični, ki naročijo naravnost pri deželnem odboru, priložiti naročilu potrdilo občinskega urada, da so posestniki vinograda. Oni, ki tržijo s trtami jih ne dobe.

Imenovane cene se računajo od nasadov in se mora dotična svota pri prejemu plačati, oziroma se se pošlje, o trte po železnici po povzetju.

Zaboj in vozniki se zaračunijo za lastno ceno.

Pri vsakem naročilu se naj natanko naznači 1. ime, kraj in stan naročevalca; 2. dotična občina v kateri vinograd leži; 3. zahtevana vrsta itd; 4. zadnja železnična postaja in pošta, kamor naj se trte pošljejo.

Ce je morebiti dotične zahtevane vrste zmanjkalo ali pa je ni v zadostni množini v zalogi, bode se z drugo jednako vrsto nadomestilo.

Po trte naj naročniki, če mogoče, sami pridejo, ali pa jih naj, če se pošljejo po železnici, takoj po prejemu pregledajo.

Pritožbe se morajo takoj vložiti pri vodstvu trtnarske šole, ker se na poznejše pritožbe ne bo oziralo.

Gradec, meseca vinotoka 1903.

Od deželnega odbora štajerskega.

1111

Edmund graf Attens rad

FRANZ KAISER

žganjarnica v Ptujju.

Priporočam mojo bogato zalogo vsakovrstnega žganja, kakor tropinovec, slivovko, droženko, brinjovec in vsakovrstno rosoglijjo.

Pri moji novi žganjarnici v hramu tik moje prodajalnice žganja lahko postavijo cenjeni odjemalci svoje voze. Ako se primeroma dovolj veliko kupi, sem pripravljen, povrniti tudi stroške mitnice (maute).

Kupite enkrat na poskus!

Pismena naročila se vestno in točno izvršujejo.

902

Vzorci (muštri) so vsak čas na razpolago.

☛ Kdor potrebuje vino, temu priporočam mojo bogato zalogo vsakovrstnih vin.

W. Blanke v Ptujju

priporočam za šolski začetek vsakovrstne šolske knjige predpisane od gospodov učiteljev.

Vsevrstne šolske potrebščine in pisalno orodje v največji zalogi po najnižjih cenah.

Koledarji za leto 1904. — Velika in mala pratika. — Družinska pratika.

Josef Pirich mlajši

usnjar v Ptujju št. 2 pri Ptujju

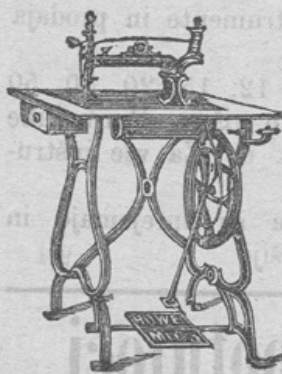
opozarjanja, da kupuje goveje, svinjske, konjske in telečje kože po najvišjih cenah.

Izdeluje vsakovrstne kože po najnovejši stroki in najceneje.

Priporočam svojo bogato zalogo domačega vsakovrstnega usnja in drugih potrebščin za čevljarje na drobno in debelo. Pismena naročila se izvršijo točno.

Kdor poskusi pri meni kupiti enkrat, kupil bo večkrat.

1072

Brata Slawitsch

v Ptujju

priporočata izvrstne šivalne stroje (Nähmaschinen) po sledeči ceni:

- Singer A . . . 70 K — h
- Singer Medium 90 " — "
- Singer Titania 120 " — "
- Ringschifchen . 140 " — "
- Ringschifchen za krojače . . 180 " — "

- Minerva A 100 " — "
- Minerva C za krojače in čevljarje . . . 160 " — "
- Howe C za krojače in čevljarje . . . 90 " — "
- Cylinder Elastik za čevljarje 180 " — "

Deli (Bestandtheile) za vsakovrstne stroje. Cene po pogodbi na obroke (rate). Cenik brezplačno. 765

Dobra domača pijača

se da napraviti

iz moje jabolčne moštne snovi.

Porcija za eno vedro velja 1 K 20 vin.

Grozdni sladkor.

Drogerie „Zum goldenen Kreuz“,
Cilli, Bahnhofgasse 7.

1087

Vozičke za otroke

v ka terih lahko otrok sedi, pa tudi take za ležati, imata vedno v zalogi in priporočata

Brata Slawitsch

770 v Ptuj. Cena: 12, 16, 20, 30, 36 do 40 kron.

FRANZ SODIA

844

tvornica pušk (Gewehrfabrik in Ferlach Kärnten)

priporoča izvrstne puške, kakor puške za šrot in krogelje, najizbornejša dovršitev za streljanje; ročno delo z jamstvom. — Velike ilustrovane cenike s podobami pošiljam vsakomur, kdor mi pošlje 15 kr. v markah poštine prosto. — Moja tovarna prejela je že silno veliko pohval. Kdor bi mojim ne bil zadovoljen, tistemu ga zamenjam ali pa vrnem denar. Moja zaloga je jako velika.

Vencel Schramm

Celje, Glavni trg

izdeluje najcenejše godbene inštrumente in prodaja strune.

Gosle se dobe za 5, 8, 10, 12, 15, 20, 30, 50 in 100 kron. Citre za 12 kron in višje. Harmonike za 7, 9, 12, 15, 20 kron i. t. d. Za vse inštrumente se jamči.

Tudi vsakovrstna popravila se sprejemajo in hitro ter po najnižjih cenah izvršijo. 984

V Ameriko potujoči

blagovolijo naj se obrniti na

agenturo Zwilchenbart v Buchsu in v Baslu (Švica.)

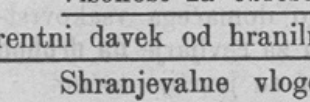
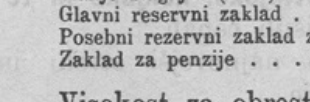
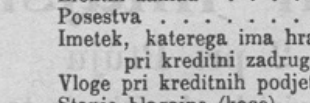
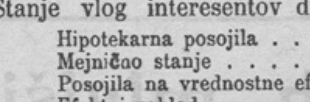
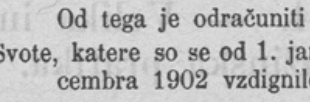
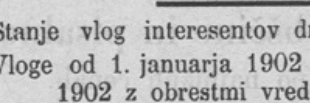
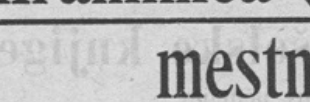
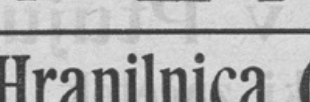
Generalno zastopništvo francoske prekmorske brzo-parobrodne družbe

Havre-New York.

Na vsako vprašanje da se poštine prosti in brezplačen odgovor in pojasnilo. 1069

Ivan Schindler, Dunaj, III/1, Erdbergstrasse 12

pošilja že veliko let dobre znane stroje vsake vrste za poljedelske in obrtne potrebe: 900

mline za sadje, mline za grozdje, stiskalnice za sadje in grozdje, škropilnice, poljska orodja, mlatilnice, vitle, trijerje, čistilnice za žito, luščilnice za koruzo, slamoreznice, stroje za rezanje repe, stiskalnice za seno, mline za golanje, kotle za kuhanje klaje, sesalke za vodnjake, sesalke za gnojnice, železne cevi, vodovode i. t. d.

od sedaj vsakomur po zopet izdatno znižanih cenah!

Ravno tako vse priprave za kletarstvo, medene pipe, sesalke za vino, gumijevе ploče, konopljene in gumijevе cevi, priprave za točenje piva, omare za led, stroje za sladoleđ, priprave za izdelovanje sodavode in penečih se vin, mline za kavo, dišavo i. t. d., stroje za delanje klobas, namizne tehtnice, steberske tehtnice, tehtnice na drog, decimalne tehtnice, tehtnice za živino, železno pohištvo, železne blagajne, šivalne stroje vseh sestavov, stroje in orodje za ključavnicarje, kovače, kleparje, sedlarje in pleskarje i. t. d.

vse pod dolgoletnim jamstvom! po najugodnejših plačilnih pogojih, tudi na obroke.

Ceniki z več kakor 400 slikami brezplačno in franko.

Dopisuje se tudi v slovenskem jeziku. Prekupcem in agentom posebne prednosti!

Piše naj se naravnost: **Ivan Schindler** Dunaj III/1, Erdbergstrasse 12.

Hranilnica (šparkasa)

mestne občine Celje.

Stanje vlog interesentov dne 31. dec. 1901 K 9,316.935 82

Vloge od 1. januarja 1902 do 31. decembra 1902 z obrestmi vred K 3,169.459 11

Od tega je odračuniti: K 12,486.394 93

Svote, katere so se od 1. januarja do 31. decembra 1902 vzdignile K 2,677.843 72

Stanje vlog interesentov dne 31. dec. 1902 > 9,808.551 21

Hipotekarna posojila K 6,085.868 31

Mejničao stanje 78.029 14

Posojila na vrednostne efekte 20.601 83

Efektini zaklad 2,919.611 —

Posestva 184.000 —

Imetek, katerega ima hranilnica za dotacijo pri kreditni zadrugi 300.000 —

Vloge pri kreditnih podjetjih 107.201 99

Stanje blagajne (kase) 40.823 46

Glavni rezervni zaklad 553.574 22

Posebni rezervni zaklad za kurzne diference 298.150 69

Zaklad za penzije 31.227 62

Visokost za obresti: Pri vlogah 4% in se plača rentni davek od hranilnice (šparkase) same.

Shranjevalne vloge se sprejmejo. 1041